

PREDSEDNIK
SLOVENIJE
NA GORNJEM
SENIKU

str. 2

RDEČA ŽABA
JE NEJ
(PIROS) ŽABA

str. 4

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 1. junija 1995 • Leto V, št. 11

PORABSKI DNEVI '95

Kot če bi tudi vreme hotelo ugoditi organizatorjem letošnjih Porabskih dni, je bila zadnja nedelja v maju prekrasen sončen dan. Prizorišče vsakoletne kulturne manifestacije je bila tokrat Slovenska ves soorganizator pa ob Zvezi Slovencev Slovenska manjšinska samouprava Monošter-Slovenska ves, katere predsednica Ildiko Antal Pusztai je v svojem pozdravu povedala naslednje:

"V življenji vsakšoga človeka, vsakše vesi morajo biti svetki, prazniki. Slovensko ves so 1983. leta vcujzkapčili k Varaša. Od tistogamau smo večkrat tak čutili, ka smo samí ostali, ka ves nejma gospodara. Malo stvari se je godilo v vesi, spoj ča pomislimo na kulturo. Zatau smo bili radi, da ste v djeseni na volitvaj volili manjšinsko samoupravo tō. Mi bi radi delali za cejlo ves, tak za Slovence kak za Madžare. Gnes smo se zbrali zatau, ka bi svetili, ka bi se veselili. Zatau, ka bi malo pozabili na skrbi, na težko delo, stero nas

"MORAJO BITI SVETKI"

čaka vsakši den. Ta nedela je dvakratni svetek. Svetek je za nas, Slovence, steri živimo v tej krajini. Svetek je za mlajše, zatau, ka je gnes njini den."

Pred začetkom kulturnega programa je Jože Hirnök, predsednik Zveze Slovencev predal priznanje "Za Porabje". Tokratni dobitniki odlikovanja predsedstva zveze sta Irena Pavlič in Irena Barber, bivši sekretarki Slovenske zveze.

V kulturnem programu sta ob domačih skupinah nastopila tudi kulturna folklorna skupina iz Beltincev ter mešani pevski zbor iz Trbovelj. V tokratnem programu sta nastopili tudi dve gradiščansko-hrvaški skupini, in sicer pevski zbor in folklor iz Petrovega sela. Program je zaključila veselica, na kateri je igral ansambel Avantura iz Murske Sobote.

Organizatorji se zahvaljujejo sodelujočim skupinam in vsem tistim (vaščanom, gasilcem, nogometašem, vzgojiteljicam, učiteljicam), ki so s svojo pomočjo in svojim delom pripomogli, da je prireditev uspela.

PRESEDNIK SLOVENIJE NA GORNJEM SENIKU IN V SOMBOTELU

PREHOD V PORABJU JE VELIKO BOLJ NUJEN KOT KJERKOLI NA SLOVENSKO-MADŽARSKI MEJI

Pred srečanjem predsednikov srednjeevropskih držav v Keszthelyu se je slovenski predsednik Milan Kučan v Murski Soboti pogovarjal s predstavniki prekmurskih Madžarov. Na mejnem prehodu Gornji Senik-Martinje so gosta iz Slovenije zelo toplo in prisrčno sprejeli ob uradnih madžarskih predstavnikih tudi porabski Slovenci, med najpomembnejše pa lahko štejemo pogovore v knjižnici gornjeseniške osnovne šole. Svoj obisk v Železni županiji je slovenski predsednik sklenil s pogovorom v Sombotelu.

pod predsednik, ko sta pred skoraj tremi leti z gospodom Árpádom Gönczem, predsednikom naše države, svečano odprla mejni prehod Martinje-Gornji Senik, smo Slovenci tu za Srebrnim bregom imeli solze sreče v očeh; začutili smo, da je končno napočil čas, ki nas bo ponovno, brez vseh ovir, zbližal z našo narodno matico, čas, ko državna meja ne bo več dejavnik razdvajanja in izolacije, temveč zbliževanja in povezovanja."

Predsednik Zveze Slovencev je govoril tudi o narodnostni organiziranosti, zlasti

tudi gospodarski problematiki.

Ena izmed zelo pomembnih, če ne celo najpomembnejša naloga, je spreminjanje sedanjih razmer v izobraževanju: "V naših narodnostnih šolah je slovenski jezik na žalost premalo prisoten; o dvojezičnosti ne moremo govoriti. Šele v tem šolskem letu je nastal prvi učni načrt za slovenski jezik v slovenščini in pomoč iz matične države je skoraj edino, kar imamo. Brez te pomoči si narodnostnega šolstva ne znamo in ne moremo zamišljati."

In mejni prehod: "Stiki se lahko krepijo le z odprtjem meje, z mejnimi prehodi, ki bi nas še bolj povezali s Slovenijo; na žalost je južni del Porabja še vedno brez mejnega prehoda in začudila nas je informacija, da se Republika Slovenija zavzema za odprtje dveh mejnih prehodov, Prosenjakovci-Magyarszombatfa in Kobilje-Nemesnép; torej mejnega prehoda Čepinci-Verica, ki bi bil za nas izrednega pomena, ni med njimi... Porabje kot del

a ne nekje daleč od nas, temveč v našem nesojenem središču, Monostru."

Za zaključek informacije slovenskemu predsedniku: "... kljub vsem težavam smo še vedno optimisti, verjamemo, da bomo Slovenci v Porabju ostali Slovenci; iskreno pa upamo in si želimo, da bi naslednjič, ko nas boste počastili s svojim obiskom, lahko prišli čez mejo na mejnem prehodu Verica-Čepinci, in bi o tem pomembnem dogodku poročal naš porabsko-slovenski radio..."

Predsednik Kučan je najprej dejal, da se bodo zelo dobri meddržavni odnosi zagotovo odražali tudi v ohranjanju narodnostne identitete med porabskimi Slovenci. Zanj je sporazum o zaščiti manjšin, ki sta ga državi podpisali, temeljna listina in osnova za urejanje odprtih problemov. Poudaril pa je tudi obveznosti, ki jih ima Slovenija do porabskih Slovencev. Tudi zato, kot je dejal, ker je dolga leta pozabljala na svojo manjšino na Madžarskem in se obnašala,

ci gospodarskega razvoja Železne županije, v primerjavi z ostalimi območji, nadvse ugodni. Dobre pogoje za naložbe pa ponuja Železna županija tudi v Monostru, kjer ob uspešni avtomobilski tovarni nastaja industrijska cona, primerna zlasti za manjša podjetja.

V pogovoru za Radio Slovenija in naš časnik je predsednik Milan Kučan zelo ugodno ocenil kratek obisk med porabskimi Slovenci in v Železni županiji. Na vprašanje, kako on ocenjuje pomen novih mejnih prehodov med državama in dileme, kje najprej odpreti prehode, pa je dejal: "Ne poznam kriterijev za izbiro prednostne gradnje prehodov, poznam sporazum, ki sta ga podpisala takratna zunanja ministra Rupel in Jeszenszky. Tam je prišlo do izraza spoznanje, da morajo o mejnih prehodih odločiti predvsem ljudje ob meji. Stega vidika je še en prehod v Porabju veliko bolj nujen kot kjerkoli drugje na tej meji. Čeprav ne osporavam potrebe niti povezave preko prehoda v Prosenjakovcih niti preko prehoda na Kobilju. Ampak, stvar mora imeti nek logičen red in o tem logičnem redu se je potrebno najprej dogovoriti."

K temu pa velja dodati še dve, in sicer: najvišji madžarski politiki (premier Gyula Horn, notranji minister Gábor Kuncze...) poudarjajo, da letos ne bo denarja za nove prehode in drugo, za kar se zavzema doktor Gyula Puztai, to pa je, da bi postavili preprostejše in cenejše prehode, morda tudi skupne objekte in na ta način omogočili odpiranje nekaj desetletij tesno zaprte meje. Tudi zato je ob prvem prehodu na Gornjem Seniku madžarski predsednik Árpád Göncz dejal, "da je umrla norost" zaprte meje.

Na Gornjem Seniku so slovenskega predsednika in goste iz Slovenije, med katerimi je bil tudi slovenski veleposlanik na Madžarskem Ferenc Hajós, nadrobno seznanili s položajem porabskih Slovencev in z razmerami v Železni županiji. O aktualnih vprašanih narodnostnega in gospodarskega razvoja so govorili predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnök, predsednik slovenske državne manjšinske samouprave in domači župan Martin Ropoš, predsednik županijske skupščine Železne županije dr. Gyula Puztai in tudi drugi. Drug za drugim so nanizali vrsto aktualnih vprašanj in dilem v svojem in širšem okolju.

Na vsa najpomembnejša vprašanja je v kratkem govoru opozoril predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnök. Začel je z mejnim prehodom: "Spoštovani gos-

po ustanovitvi prve slovenske narodnostne organizacije prav tako na Gornjem Seniku. "Oktobra lanske leto je Zveza Slovencev na svojem občnem zboru pregledala dosedanje delo in ugotovila, da je njeno delovanje za porabske Slovence izrednega pomena: oživiljanje narodnostnih korenin se čuti vsepovsod... Počasi, pa vendarle, se v porabskih ljudeh obnavljajo stebri slovenstva."

Po narodnostnem zakonu iz leta 1993 je bila ustanovljena državna manjšinska samouprava: "Tako sta zdaj tu dve organizaciji, ki pa delujeta druga ob drugi, njuno delo se prepleta in dopolnjuje, med njima vlada popolno sožitje, njune pristojnosti so jasne. Na občnem zboru smo se odločili, da bo naša organizacija delovala še naprej; v bodoče se bomo posvečali predvsem kulturni, znanstveni, informativni in

slovenskega etničnega in kulturnega prostora vsekakor potrebuje trdnješe vezi z matico; potrebuje več konkretnih možnosti za vzpostavljanje in krepitev teh vezi, nenehno prisotnost institucije, na katero bi se lahko obračali, pa naj gre za gospodarska, kulturno-prosvetna in informacijska področja. Menimo, da bi to lahko bil konzulat Republike Slovenije,

kot da živijo Slovenci samo v Avstriji in Italiji. Slovenija bi porabskim Slovincem zelo pomagala, če bi hkrati gospodarsko hitreje razvijala Goričko in vlagala denar tudi v razvoj v Porabju. Potem, kar je povedal predsednik županijske skupščine Železne županije dr. Gyula Puztai, je mogoče pričakovati hitrejši gospodarski razvoj Porabja. V zadnjem obdobju so kazal-

DODATEK-2

"Ino szí dá szpraviti v Jeruzsálemi na bregi Oliveti eden premozsen sztolec ino szí z velikov zmozsnosztóyof vu nyega széde. Té de fsze lüsztvó fküper letélo i de stélo glédati nyegovo v nébo idenye, dá on gori pride do oblákov. Téda szvéti Mihály Arkágeo szvojom velkim Nebeszkim Angelszkim seregom nyemi proti pride i toga vrazsega Ántikrisztusa doli zbjíe ná gné peklá ino ga topi, tak nyegov návuk nyegov fcsenyé i nyegov zsítek sze szramotno szkoncsá."

O zmagi nad Antikristom tako piše Sveto pismo: "In nastala je vojska v nebesih: Mihael in njegovi angeli so se vojskovali zoper zmaja; tudi zmaj se je vojskoval in njegovi angeli, a niso zmogli in tudi ni bilo v nebesih več mesta zanje. In pahnen je bil veliki zmaj, stara kača, ki se imenuje hudič in satan, ki zapeljuje ves svet; pahnen je bil na zemljo in njegovi angeli so bili pahneni z njim." (Raz 12, 7-9)

"Da je on nei duze králúvao, kak pau strto léto, potom nede fcsaszi pitáni dén. Nego eske eden krátek csasz bode, kak szvéti Hieronim píse: "Zvelicsalini bodejo tiszti, steri po obládanyi Ántikrisztusa 1290 gni, tou je pou strto leto, stiridesztét pét dni zsivo bode. Téda de králesztvo bozse blúzi." Nisteri miszljí, da je Ántikrisztus zse premíno ali eske pride. Doszta, steri szo z lázslivim dúhom nápuneni (je) csákajo Ántikrisztusa. Za glávo, kak vrazse teilo, more edno glávo meti ino túdi z teílom posztáo. On bi túdi rat Goszpodnovo Náslázdúvanye spíláo. Czait, vóro niske ne zná, eske nej szin. Nego steri dobro náznánye pázi, stera szo vám od píszmá naprei idocsa, i nyihovo naprei idenya szpoznájó.

Lükács 21 táli: Téda Goszpod Boug lüsztví 45 dni czait dá pokoro csíniti i pozsálúvati za szfoje fcsinyene grehe. I vu szlednyi pétnajszet známenyai pitáni dén vu 15 dnévai dá. Toj sztrasnoj szodbi szí széde vu Jozsefi dou szouditi zsive i mrtve, steri glász de pravo teim krivicsnim na leivom kráji: "Odíte od méne, vi prekléti, vu vekivecsen ogyen, steri je pripávlen. Pripávleni vrági i nyegovim Ángelom na vekivekoma jokát i drzsát. Jaz szam búu lacsén i vi szte me nei naránili, jasz szám bio zsédén i vi szte nej napójili." Potom do fszi pravicsni z velkim glászom kricsáli: "Pravicsen szí tíj, Goszpodne i tvoja szodba je pravicsna. Hváléna i dicséna je tvoja zmozsnoszt" Po szodbi vecs níkse pomocsi nede, nego vekivecsen Ogyen peklénszki opaszá ino de csúti ti prokléti glász.

Blázseni, steroga de Krisztus Jezus etak pravo: "Hodíte eszi, vi Blagoszlóvleni mojega Ocsé i vzemite Králesztvo, stero je od zacsétka szveita vám pripávleno. Radújte i veszélte sze vszemi Nebeszкими kourusi návek vekomaj. Jaz szam bio lacsén i vi szte me naránili, jaz szam búo zsédén, víj szte me napójili". Amen.

O zgoraj omenjenih dogodkih poslednje sodbe ne piše apostol Luka, ampak pišeta apostola Marko in Matej v svojem evangeliu:

"Za tisti dan ali uro pa nihče ne ve, niti angeli v nebesih niti Sin, ampak le Oče." (Mr 13, 32)

"Tedad poreče kralj tistim, ki bodo na njegovi desnici: "Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Zakaj lačen sem bil in ste me sprejeli" (Mt 25, 34-35)

"Takrat poreče tudi tistim, ki bodo na levici: "Proč izpred mene, prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim angelom. Zakaj lačen sem bil in mi niste dali jesti; žejen sem bil in mi niste dali piti" (Mt 25, 41-42)

Marija Kozar

MANJŠINE V PROSTORU ALPE-JADRAN

(Delovna skupina za manjšine Alpe-Jadran, Vlada Republike Slovenije, Institut za narodnostna vprašanja, Ljubljana 1994, 309 strani. Uredili: Sonja Novak Lukanović, Peter Vencelj, Vladimir Klemencić.)

Pod zgornjim naslovom je oktobra 1993. potekalo na Bledu znanstveno srečanje na temo položaj manjšin v alpsko-jadranskem prostoru, oziroma točneje v nekaterih deželah Alpe-Jadrana. Simpozij so organizirali Delovna skupina za manjšine Alpe-Jadran, vlada Republike Slovenije in Institut za narodnostna vprašanja. Posebnost simpozija je nedvomno bila, da so se sicer aktivnemu delu Delovne skupine za manjšine tokrat pridružili tudi znanstveniki, ki se v tem prostoru ukvarjajo s položajem manjšin. Že po končanem simpoziju je bila splošna ocena, da je uspel, slednje lahko trdimo tudi za pričujoči zbornik referatov s simpozija.

Zbornik je razdeljen v posamezne sklope kot so bili podani na simpoziju. Je v celoti večjezičen, s tem da so posamezni prispevki objavljeni v jeziku avtorja, sledijo mu pa povzetki v vseh jezikih Alpe-Jadran (nemški, slovenski, hrvaški, madžarski in italijanski). Gre za eno najbolj uveljavljenih načel o enakopravnosti jezikov, ki je nedvomno posebnost Delovne skupnosti Alpe-Jadran.

V prvem sklopu je deset prispevkov, ki prikazujejo socialno ekonomsko in politično transformacijo manjšin v prostoru njihove avtohtone poselitve. Naj iz tega sklopa omenimo prispevek Ulederica Bernardija Novonastajajoče manjšine: politika raz-

nolikosti v Evropi in pa na žalost ob izidu zbornika že pokojnega Pavla Strajna, ki govori o razvoju etničnega tromostovja v Furlaniji-Juljski krajini.

V drugem sklopu, ki ga sestavlja devet prispevkov, je govor o manjšinskih pravicah v okviru človekovih pravic v evropskih dokumentih. V tem sklopu posebej izstopa prispevek Franza Sturma Manjšinske pravice v okviru evropskih dokumentov o človekovih pravicah. Szűcs József predstavlja pravni okvir madžarskih manjšin v načrtu madžarskega zakona. Predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnók pa podaja informacijo o aktualnem položaju Slovencev na Madžarskem.

Tretji sklop, v katerem je dvanajst prispevkov, govori o kulturni in jezikovni pestrosti in problemih ohranjanja narodnostne identitete. Katalin Munda Hirnók predstavlja Medije med slovensko manjšino na Madžarskem. Poleg tega zelo tehtnega prispevka moramo omeniti vsaj še tri prispevke. Prvi je prispevek Sonje Novak Lukanović Večkulturnost in družba, prispevek Petra Gstettnerja in Vladimirja Wakouniga, ki se sprašujeta Ali zagotavlja etnopluralizem preživetje manjšin in pa Valentina Sime o Zasnovi regionalne dokumentacije za prostor Alpe-Jadran. Prav slednji je doživel svojo dopolnjeno realizacijo, zaenkrat šele v obliki predloga v zaključkih, upajmo pa, da v bližnji prihodnosti tudi v okviru dejanske realizacije.

Zbornik zaključujeta prispevka Rudolfa Tomšiča, ki razmišlja o možnostih za narodne skupnosti v novi Evropi in

spodbudah za nadaljnje delo in pa Zaključek in poročila za nadaljnje delo, ki jih je pripravil Ulderico Bernardi.

V celoti gledano so vsi prispevki v zborniku vredni naše pozornosti in nam prinašajo vrsto svežih razmišljanj ter da so prispevki, ki nam že desetletja prinašajo ene in iste teme, v manjšini. Zbornik je sicer uredil tričlanski uredniški odbor, vendar kaže po-udariti delež Sonje Novak Lukanović in pa celotnega angažmaja ljubljanskega Instituta za narodnostna vprašanja, tako pri organizaciji simpozija kot pri pripravi zbornika. Celotna knjiga nam kaže, da manjšinsko vprašanje slej ko prej ostaja v središču zanimanja tako politične kot raziskovalne sfere v prostoru Alpe-Jadran, zanimivo je, da različni avtorji tudi v različnih jezikih pridejo do podobnih ugotovitev, kar kaže, kot je povedal eden izmed urednikov zbornika Peter Vencelj, da se kljub temu, da govorimo različne jezike, veliko bolje razumemo, kot si to mislimo. Delovna skupnost Alpe-Jadran je sestavljena politično in etnično pluralno ter je kljub temu zgled za vzorno regionalno sodelovanje, kar je samo vzpodbuda, da postane le to vzorno tudi na vzornem urejanju položaja manjšin v celotni regiji.

Za konec še pripomba zelo vzorno urejenemu zborniku, ne bo ga namreč mogoče dobiti na trgu, saj je naklada komaj zagotovila kvote posameznih dežel, s tega vidika bi mogoče kazalo iti še v ponatis za prosto prodajo.

Boris Jesih

OD SLOVENIJE..

KUČAN V IZRAELU

Slovenski predsednik Milan Kučan se je mudil na tridnevnem obisku v Izraelu. Poglavitna tema pogovorov z izraelskim predsednikom Ezerjem Weizmanom, premierjem Jicakom Rabinom in drugimi politiki so bili dvostranski odnosi med državama ter balkanska in bližnjevzhodna kriza. Slovenski predsednik je obiskal tudi spominski center posvečen žrtvam holokavsta, in položil venec ob večnem ognju, ki gori v spomin na šest milijonov Židov, pobitih v 22 koncentracijskih taboriščih.

POGAJANJA V BRUSLJU USPEŠNA

Slovenska pogajalska delegacija je na pogajanjih v Bruslju s predstavniki komisije Evropske unije sklenila tudi pogajanja o kmetijskem paketu sporazuma za pridruženost članstvo Slovenije v Evropski uniji. S tem je sporazum pripravljen, na vrsti pa je proceduralni postopek za njegovo podpisovanje. Ker je ta postopek dolgotrajen, je možno, da sporazum ne bo podpisan že 12. junija, ampak 26. oziroma 27. junija, ko bo zadnje zasedanje zunanjih ministrov unije v času, ko ji predseduje Francija.

ŠE LETO DNI DO PAPAŽEVEGA OBISKA

Papež Janez Pavel II. bo obiskal Slovenijo 18. in 19. maja prihodnje leto. Takšno je sporočilo nadškofjskega tiskovnega urada, ki se sklicuje na pismo vatikanskega državnega tajništva. Ni še povsem določeno, ali se bo obisk treh škofij začel v Kopru, se nadaljeval v Ljubljani in končal v Mariboru, ali pa bo najprej na vrsti mariborska škofija.

Žaba se aba. V Angliji so našli eno žabo, štera je zavolo vse vekše ozonske luknje, od ultravioličnega sevanja (ibolyántüli sugárzás) gratala rdeča. Zdaj je nej samo zato v veliki nevoli, ka ji ger tisti nevarni žarki zaničijo zdravdje, liki eške bole zato, ka se ne more v naravi, v zeleni travi tak skriti, kak dotegamau. Vsakši go napamet vzeme. Napriliko eden maček tò, šteri se vsigdar z njauv špila, kak če bi bila kakša miš. Sirauta žaba pa je od velkoga štesa že vse naura. - *Nad vogrskim rosagom eške gvišno nega velké ozonske luknje, ka pri nas je ranč naaupek. Vsi, šteri so dotegamau*

RDEČA ŽABA JE NEJ (PIROS)ŽABA

redeči bili, so zdaj druge farbe gratali: črni, zeleni, bejli...

Bejla žalost na zeleni paulaj. Kinejzarge, gda žaliujejo, si bejle šapke na glave dejejo. Po nauvom pá nazaj gorspravljajo njen indašnji štatusni simbol. Tau, ka svoje mrtvece na tistaj mežčvaj pokapajo, štere so nutri posejane s pšenico, kukarco ptt. Srejdik mežčva velko betonsko kriptu naredijo. Zatogavolo vsigder menje zemle majo za pauvat. Gnauk ji je Mao-ce Tung že dojnavčo s tč njine šege, depa že pá delajo. - *Pri nas v Miskolci pa so etognauk bujli enoga človeka za 10 gezaro forintov, pa so ga nutri v edni iži: zapatančrali. Bridka kriptu.*

Sodaki s sivimi šapkami. Ene holandske sodake, šteri so služili v negdčsnji Jugoslaviji, zdaj vižgalivajo, če je prej rejsan istina, ka so mlajše k

sebi čalivali s čokoladnamami, cukrami, ka bi prej radi zvödali, če gestejo mine (aknák) ali nej. Gda so mlajši v luft leteli, te so bile akne, gda so srečno prišli do čokoladina, te pa nej. - *Mesto leteči Holandcov (bolygó hollandi) v (luft) leteči Rovatke, Bosanci? ENSZ-ov patent?*

Čip v rit. Timothy McVeigh, terorist, o šteron brodijo, ka je v Oklahoma Cityni v luft püsto velki-velki kancalaj merkanarske vlade (kormány), pa je detonacija bujla 166 ljudi pa več stau ranila, pravi, ka je un trnok čemereren na Clintona pa njegvo kompanijo. Ka prej škejo zaničati merkanarsko listvo, ka so diktatorge. McVeigh je tau tò gučo, ka gda je un v Iraki biu u bojni (Desert Storm), so prej sodakom - zato, ka naj bi bole baugali svoje prejdne - kompjuterski čip v njine riti posadili, pa jim tak zapovedavajo. S

tau velko bombo pa se je prej toga zapovedavanja sto osloboditi. - *Vejš ka, Tim? Prva, kak dobiš svoje, en velki čip v tvojo nauro rit!*

Čip v glavo. Bi dau ge tisti dve bolgarski lerancaj, štere so se dojpoledejale s pacinom pa se vužgale. Samo zato, ka naj njen direktor v šauli dojpovej, ka so nej zadovolne z njim. - *Vejpa te bi direktora dojpoledejale, nej sebe?!*

Zavüpajmo si. Enoma starček (87 lejt) v Grčiji je premino maček. Mislo je, ka ga je vkradno sausad, zato je sausada dojstrejlo. Gda je sausadkinja vöprišla na velki pufkčt, njau je tò táčricno. Naslednje pa je eške sebe tò dojpupfno. - *Maček pa je prauti večeri prišo domau. Mijau, mijau...*

Francek Mukič

"V SVOJEM JEZIKU ŽIVI NAROD"

Živeti v manjšini v večinskem narodu je bila vedno težka in zahtevna naloga. Zahtevna in hkrati lepa naloga ohraniti svojo etničnost, kulturno dediščino, tradicijo in nenazadnje svoj jezik. Iz vsega naštetega lahko sklepamo, kako težko je do konca uresničiti ta namen oz. voljo. Manjšine so se velikokrat znašle sredi političnih viharjev, njihovi nasprotniki in pristaši vsak dan bijejo svoje bitke. Vsak pa si želi le "miren otok", kar je tudi v redu.

Meni, ki delam v Ljubljani kot lektorica madžarskega jezika, se zdi, da si Slovenija in Madžarska prizadevata ustvariti takšen "miren otok", o čemer pričajo sporazumi in pogodbe, ki so znak dobrih sosedskih odnosov.

Državni sekretar Csaba Tabajdi je ravno v začetku aprila izjavil, da bo v nekaj tednih podpisan dokument o podaljšanju sporazuma o izobraževanju med Madžarsko in Slovenijo.

Skoraj istočasno je Peter Rado, vodja Oddelka za manjšine na Ministrstvu za kulturo in prosveto, dejal, da bodo materialno podpirali slovensko narodno skupnost v Porabju. Imajo na razpolago približno 500 milijonsko vsoto, od katere je del namenjen slovenski manjšini. (Glej: Népújság 24.3.1995) Po mnenju izobraževalne komisije narodnostne šole potrebujejo predvsem materialno podporo.

Kot profesorju in človeku se mi zdi zelo pomembno, da bi se otroci iz slovenskih družin lahko izobraževali v svojem materinem jeziku. Zato so potrebni ustrezni izpolnjeni pogoji. Predvsem mislim na pedagoge v vrtcih z ustrezno izobrazbo, na učitelje in profesorje.

Za njihovo izobrazbo se zavzame matična dežela in omogoči študij s podeljevanjem štipendij za študij v Mariboru ali Ljubljani. Za njihovo dodatno izobraževanje

poskrbi z različnimi tečaji in poletnimi šolami. Ali pedagogi izkoristijo te možnosti? Upam, da jih izkoristijo v čimvečji meri. Zavedati se morajo, da jih v šolah čakajo učenci z bleščečimi očmi, ki se bodo od njih naučili lep slovenski knjižni jezik, pa tudi o težkih stoletjih zgodovine svojega naroda in se spoznali s čudovitimi slovenskimi pokrajinami.

Možnost za učenje slovenščine obstaja tudi v Budimpešti in Sombotelu. Tam pričakujejo ne samo Slovence, ki živijo na Madžarskem, ampak vse, ki jih slovenščina ali Slovenija na kakršenkoli način zanimata, saj je stikov med obema državama vedno več in vedno večja je potreba po prevajalcih, ki dobro govorijo tako slovensko kot madžarsko. Tudi na Univerzi v Ljubljani obstaja možnost učenja madžarsčine, ki pripomore k boljši obojestranski komunikaciji.

Poleg kadrovskih vprašanj

so zelo pomembni dobri učbeniki, slovarji in drugi pripomočki za poučevanje. Za enkrat jih še ni. Nestrno pričakujemo slovarje Elizabete Bernjakove in Jožeta Hradila.

Morda bodo gornjeseniški otroci prišli do dobrih učbenikov v slovenskem jeziku s pomočjo Julije Balint, ki je ravnokar diplomirala v Ljubljani.

Verjetno že nestrno pričakujejo vrnitev duhovnika Ferenc Merklia, ki bo v slovenščini ravno tako lepo kot v madžarsčini širil Gospodovo besedo.

Upam, da vemo, da "narod živi v svojem jeziku".

Naj bo to za nas smerokaz, naj da to vsem nam vero.

Dr. Erzsébet Fejes
gostujoči profesor-
lektor
Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

BO NARODNOSTNA ŠOLA VENDARLE BOLJ NARODNOSTNA?

To je pravzaprav retorično vprašanje; ali pa ne...

Že dve leti razlagam od Budimpešte do Ljubljane, da v Porabju nimamo dvojezičnega šolstva; da so tu le šole z madžarskim učnim jezikom in slovenščino kot učnim predmetom; pa še to ne vse šole... Da je primerjanje ali enačenje dvojezičnega šolstva v Prekmurju v Sloveniji z narodnostnim šolstvom v Porabju absurd! In zakaj? Zato, ker je manjšinski jezik v popolnoma podrejenem položaju, kot sredstvo komunikacije v javnosti ni predviden, ker nihče ne razmišlja o dvojezičnosti v smislu, kot jo poznamo v Sloveniji, ker je tu dvojezičnost pač fraza, v večini primerov zlorabljena...

Pa bi lahko bilo drugače... Če bi od Gornjega Senika do Monostra in tja proti Verici razmišljali malo bolj odprto in novim časom prilagojeno, bi bilo drugače. Pomislimo na vse avtomobile s slovenskimi registrskimi tablicami, ki zapeljejo čez mejo v Martinju ali na Hodošu: pa vse avtobuse, ki pripeljejo na stotine slovenskih obiskovalcev v Monošter in okolico; vsi ti ljudje nakupujejo v trgovinah, kjer se le stežka kdo odloči, da bo s kupci spregovoril slovensko (čeprav Slovenci niso "skriti" in pustijo v teh trgovinah veliko denarja), jedo in pijejo v gostilnah, kjer so prav tako problemi s sporazumevanjem, namreč vsak natak nekako klati madžarizirano nemščino, medtem ko vsaj malo slovenščine zelo redki (no, izjeme so: v Slovenski vesi te razumejo, tudi če govoriš slovensko, in ti prijazno ponudijo tudi jedilni list v slovenščini; pa še kakšno gostišče bi se našlo). Tržno razmišljanje se pač še ni dovolj prišlo. V Monostru imamo na primer trgovsko šolo, kjer se izobražuje večina bodočih porabskih trgovcev; na Gornjem Seniku in še

kje so mi povedali, da bi bilo zelo dobro in predvsem logično, če bi učenci z njihove šole lahko naprej na trgovski usmeritvi obiskovali pouk slovenskega jezika in se spopolnili tudi v znanju trgovske terminologije... Toda trgovska šola očitno ne razmišlja tako in tem učencem ponudi pouk nemščine; tako ob koncu šolanja ne obvladajo zadovoljivo ne enega ne drugega jezika... Na trgovski šoli sicer pravijo, da ni zanimanja za pouk slovenščine, v kar pa močno dvomim; menim, da je problem v pristopu... Ali pa nekateri rabijo dalj časa, da razvijejo tržno razmišljanje...

Pa se vrnimo spet k osnovni šoli: novi madžarski nacionalni učni program govori tudi o prenovljenem konceptu učnih vsebin v solah, ki jih obiskujejo pripadniki narodnosti. Zakonodaja govori o tem, da morajo biti pripadniki posameznih narodnosti v obveznem vzgojno-izobraževalnem obdobju deležni pouka lastnega jezika (to je doslej bilo edino, kar so imeli v porabskih solah), pouka manjšinske zgodovine in etnoloških značilnosti ter pouka zgodovine, zemljepisa, likovne in glasbene ustvarjalnosti matičnega naroda. (Opomba: Da ne bi kdo slučajno mislil, da je to silna revolucionarna iznajdba nove zakonodaje: v prekmurskih dvojezičnih solah v Sloveniji take reči - madžarsko zgodovino, zemljepis, itd. -

poučujejo že desetletja!)

Vse te teme naj bi se torej po posebnem konceptu vključile v predmete: spoznavanje družbe, zgodovina, zemljepis, likovna in glasbena vzgoja in še kam. V minulih dveh mesecih je bil izdelan koncept predlogov in priporočil tem, ki bi se naj vključile v omenjene predmete narodnostne šole. Bo tako narodnostna šola vendarle lahko bolj narodnostna? Bodo šole v Porabju poskrbele za to, da se bodo predlagane vsebine res vključile v omenjene predmete in da se bo predloženo izvajalo??

Cilje in naloge vključevanja izbranih učno-vzgoj-

nostni pripadnosti in le-to doživljajo kot bogastvo in vrednoto;

- spoznavajo lastno zgodovino in zgodovino matice, kot tudi glasbeno, likovno in splošno kulturno tradicijo lastnega naroda in si ustvarjajo pozitiven odnos do narodnostnih vrednot;

- spoznavajo in doživljajo državo matičnega naroda, Republiko Slovenijo, njene naravne, zgodovinske, kulturne, družbene, politične in gospodarske značilnosti oziroma razmere v državi matičnega naroda, da bi tako lažje ohranjali in vrednotili svojo narodnostno identiteto ter krepili naravno povezanost z matičnim narodom;

- spoštujejo svoj narod in druge narode;

- spoštujejo demokratične pridobitve madžarske družbe;

- se vzgajajo za sožitje in razumevanje z večinskim narodom, kot tudi spoštovanje pripadnikov drugih narodnosti.

In potem sledi zajeten kup listov, na katerih so napisane predlagane vsebine in opredeljene okvirne teme. Drzno? Nemo goče? Ne bi rekla. A spet moram ponoviti tisto misel, ki jo čvkaže že vrabci po zelenih porabskih gozdovih: Vse je odvisno od vas, dragi porabski Slovenci! Pretežno sami si boste pisali in si pišete svojo usodo...

Valerija Perger

... DO MADŽARSKE

8 PREDSEDNIKOV V KESZTHELYU

26. in 27. maja je potekalo v Keszthelyu Srečanje srednjeevropskih predsednikov, ki so se ga udeležili avstrijski, češki, italijanski, madžarski, nemški, poljski, slovaški in slovenski predsednik. Tema tokratnega srečanja je bila evropska integracija, predvsem njeni človeški vidiki.

V svoji izjavi za tisk in tudi v sobotni televizijski debati je slovenski predsednik poudaril, da je evropska integracija za velik del Evrope še vedno le ideja in ne tudi že realnost. Slovenija si ni želela samostojnosti zaradi tega, da bi se zaprla, izolirala, prej obratno. Želi sodelovati v integracijskih tokovih, toda ji ni vseeno, pod kakšnimi pogoji in za kakšno ceno.

ODPRTA MEJA

4. junija bo od 9. do 21. ure odprta meja med Verico-Ritkarovci in Čepinci. Organizatorji tokratnega dneva odprte meje so Zveza Slovencev, Slovenska država manjšinska samouprava in občina Hodoš-Salovci.

NASTOP LUTKARJEV

Gornjeseniška lutkovna skupina bo 11. junija nastopila v dveh krajih slovenskega Porabja. S svojo novo igrjo O zlati ribici se bo predstavila v Sakalovcih in v Slovenski vesi.

KDO BO LETOVAL?

Po podatkih javnomnenjske raziskave večina madžarskega prebivalstva letos ne bo šla na počitnice. 75 odstotkov prebivalstva gotovo ne, ker letos ne bo imelo denarja za potovanja. Pritrdilno je odgovorilo le 17 odstotkov vprašanih, 8 odstotkov pa se še ni odločilo.

Spremljajte televizijsko oddajo

SLOVENSKI UTRINKI

vsako drugo soboto ob 9.40 na 2. programu madžarske televizije

Naslednja oddaja bo 3. junija 1995

PESEM MI POLEPŠA MOJA STAREJŠA LEJTA

Od edne ženske se ne šika pitati, kelko je stara, zatok, ka ženske napona mlade ostanemo. Ana Časarova z Varaša je pa zatok nej prauto bila, če prej voo vadim, kelko je stara. No, telko leko povejm, ka je več kak šestdeset pa menje kak sedemdeset. Tak bi zaman tajila, zatok, ka je v svojem življenji že dosta vse zadobila. Dosta lagvoga, dapa zatok veselje ti. Če bi njau pitali, ona pravi, ka od človeka ti shaja, če ma je lagvo ali pa dobro. Moreš z dobrim gorprijeti vse, ka te zaodi.

Ana Časar je rodjena na Gorenjom Seniki, liki že od 1944. leta žive v Monoštri. Znamo, da že dugo lejt dela v Varaša skupina Korpič Lacija pa pevke. Edna od nji je Ana Časar. Že več kak 8 lejt spejva z ženskami. Med štirimi ženskami je samo edna, štera duže spejva kak Ana.

Ana, dugo lejt si že tuj v Varaši. Ge bi rada bila, če bi mi kaj gučala od tvoji mladi lejt, od tisti cajtov, gda si eške na G. Seniki živila.

"Ge sam od Borovi, tak se je zvala naša hiša. Moji stariše so nej dosta zemlč meli, etak sam pa že kak šaular v ves služit išla, krava past. Tau ti morem povedati, ka je tisto trnok veselo bilau. Pri Lazarni sam bila, tam so me sploj radi meli zatok, ka sam ge napona spejvala. Gda sam pa 15 lejt stara bila, z očom sam začnila na repo ojt. Tak smo si slizili krii. 1944. leta je pa cejla držina prišla v Varaš na popovski marof za lapce, za slizbanice. Ti smo dobili kvater ti."

Tuj v Varaši so navekša Vaugri. Kak ste se pa čutili tuj? Meli ste priliko kaj slovenski gučati pa popejvati?

"V držini so moja mati nej znali vogrski. Nemški pa

slovenski so znali, sledkar so vogrski zatok ti razmeli. Etak smo doma med sebov slovenski gučali. Po večeraj smo pa spejvali tak svete kak druge naute. Gda se je bojna končavala, pa so prišli Rusi, te smo k mojma strici šli v Sakalauvce, zatok ka smo te že sestre velke bile, pa smo se skrivale. Po bojni smo prišli nazaj."

Tuj v Varaša si bila mlada dekla. Etak pa tak mislim, ka si z varaškov mladinov ojdla po balaj, po plesi. Kak je tau te bilau?

"Mladina je vsepovsedik gnako vesela. Ojdli smo v Korono plesat. Te je nej tak bilau, ka bi meli pejnaze za piti. Doj smo šli pa smo se s studanca vodč napili pa tanazaj plesat. Ge sam tak rada plesala, ka bi tri dni brez gesti plesala. Navčila sam se od Varašancov vogrske pesmi ti. Vse smo znali. Po večeraj, tan ozajek pri cirkvi, smo se zbrali, pa smo spejvali včasik cejlo nauč."

Popovsko vrejdnost, marof so tistoga reda vkrajzeli. Ka si pa po tistem delala?

"1954. leta sam prišla v gimnazijo, v künjo delat pa sam od tam šla v penzijo. Osnovni šauli smo ti kujali. Tri smo bilč pa smo kujale več kak 100 porcij. Nikši mašini so nej bili v künji. Vse smo z rokami delali.

Liki tak smo vküpdružale, več vendar nigdar nede takše. Rada sam tam delala."

Ste se po telko lejt za Varašance držali? Ste zatok ojdli nazaj na Senik?

"Dosta smo ojdli tavö. Sprvoga smo eške tisto zemlau ti delali, ka smo meli, etak smo pa mogli redno tavö ojditi. Na Seniki sam ti ojdla na plese. Še-

ničin Vendel mi je rodbina, dapa müva sva gnako stariva, etak sva pa dosta ojdla vküp plesat k Cifri, k Šeničini v krčmau."

Zdaj že razmej, zakoj si nej pozabila svojo rejč pa pesmi. Liki, po mojem, si se ti dosta vse navčila tuj v Varaši. Kak so na tau gledali tam doma na Seniki?

"Mi smo furt radi bili doma, radi smo bili, če smo se srečali z domanjimi ljudami pa smo si slovenski prpovedali. Na priliko tačas, ka je na Senik eške nej odo autobus, leko povejm, pau vesi se je obrnauilo pri nas. Tuij so spali, če so, povejmo, na cug šli pa so nej steli v kmici priti ali oditi. Nej smo bili bogati, liki tistim ljudam so mati kakšo rano tu furt dali. Če nej drugo, edno toplo župo.

Zgodilo se je takšo ti, ka je na G. Seniki eden mladi vogrsko deko vzeu za ženo. Tistoga reda so zatok na G. Seniki eške ljudje nej

NAŠE PESMI (100)

GE SO TISTE

Ge so tiste roz'ce moje,
ki po vrti rastejo,
ki po vrti rastejo,
pa(j) men' veselje delajo.

Ge so tiste rib'ce moje,
ki po vodi plavajo,
ki po vodi plavajo,
pa(j) men' veselje delajo.

Ge so tiste ptičke moje,
ki po zraki letajo,
ki po zraki letajo,
pa(j) men' veselje delajo.

(Gorenji Sinik)
-mkm-

tak znali vogrski kak zdaj. Etak so pa nas zvali na gostiivanje samo zatok, ka smo mi znali vogrski gučati. Steli so, naj se gostje z Vogrskoga dobro čutijo. Tak je bilau. Gostiivanje je dvej dni držalo, pa je lepau bilau, če so se rejsan nej vsi razmeli."

Gučale sva od toga, ka si v Varaši gor rasla, liki zatok te je sercé vleklo domau. Tebi so tvoji znamenüvali veselje. Če je tau tak, ka tebi znamenüje tau, da pri Korpičevi bandi že več kak 8 lejt spejvaš, da si znauvič med Slovenci.

"Tau je mena najvekšo veselje, tau mi polepša moja starejša lejt. Tisti den, da se na probo prpravlamo, sam že cejli den nemirna. Kumaj čakam, aj gnauk večer bause, pa mo leko išla spejvat."

Kak Korpičovi goslarge, sploj pa ženske se premenjavajo. Ge tak znam, pa vidim, ka si ti edna med tistimi, stera s cejlo močjauv vküpdružiš tau lüstvo.

"Tej ljudje - tak pevke kak goslarge - name veselijo. Znamo spejvati, pa radi tau delamo. Vidim, ka tej mladi goslarge tak veselo delajo, tak se tridijo z Lacinom vred. Tau bi velka zgiuba bila, če bi gnauk sa-

mo taknjali. Kak tau delam? Že se je večkrat zgodilo, ka edna ali druga vkraj prišla od nas za etakšoga ali takšoga zroka volo. Dušna vest me je gnala. Premišlavala sam si, koga bi pá leko zaprosili, pa hajde. Tačas smo se molile, tačas so nam nej prajli, ka ja. Etak je na gnes "kompanija" pá cejla, pá vküper."

Kakoli si v Varaša gor rasla, si nej dosta potovala (utaztál). Zdaj ka pa delaš s svojo skupino, sta že vsenakraje ojdli, tak po Sloveniji kak po Avstriji pa po Vogrskom. Mislim, tau ti tü dosta znamenüje.

"Mejla sam priliko videti dosta lepote. Po svejti sam leko ojdla, vidla, kak živejo drugi ljudje. Vidla sam, kak ljudje indrik poštujejo svojo kulturo. Čutila sam velko poštenjč od nji. Tau je vse takšo, ka eden zrejli človek že sploj cení."

Pri Ani Časarovi sam sploj lepau bila sprejeta. Zdaj, gda se posloviva, že misliva na programe, steri nas čakajo tak doma kak v Sloveniji. Avstriji pa v Italiji. Želim Ani, naj ji zdravje dugo služi, naj ji slovenska pesem dugo velko veselje spravla. Mi, steri spejvamo, smo s tejm bogatejši.

I. Barber

SREBRNO KOLO

Anastazija Bajzek je učenka osnovne šole na Gornjem Seniku. Zelo rada bere slovenske knjige. Za letošnje bralno značko je prebrala zbirko Karoline Kolmanič z naslovom Srebrno kolo. Z nekaterimi zgodbami bi rada seznanila tudi vas.

PISMO ZA PAPIGO

V mestu v bloku je živel Jožek s starši. Imel je več prijateljev in eno papigo, Kukija. Zelo ga je imel rad. Nekega dne je Kuki odletel nekam in ni se več vrnil. Medtem so se preselili v novo hišo, ki je stala na robu mesta. Avto, s katerim so odpeljali pohištvo in druge stvari v novo hišo, je bil že pripravljen za odhod. Vsi so bili že tam, samo Jožeka ni bilo. Kmalu je prispel s pismom za papigo. Pod besedilo je narisal novo hišo. Pismo je odnesel v staro stanovanje. Spotoma je oče obljubil sinu, če se Kuki ne vrne, mu bo kupil novo

papigo.

Zjutraj je moral Jožek prinesiti iz trgovine mleko in kruh. Trgovina je bila daleč od nove hiše. Spotoma je Jožek pozabil, kaj mora kupiti, mislil je samo na papigo. Šel je v blok, kjer so živeli njegovi prijatelji. Kuki je bil pri Borisu. Veselo, brez kruha in mleka je odšel domov.

ŠOLA ZA MUCKE

Družina Kovač je imela mladega psička, Pufija. Ker mu je bil dolgčas, je mama prinesla domov muco Bebo z mladičem Puhkom. Odločili so, da morata Pufi in Puhek iti v šolo. Beba je peljala sinka prvič v šolo. Mačja šola je stala v parku. Puhek se je kmalu privadil šolskemu redu. Nekoč so se učili, da so otroci podobni mami, očetu ali kakšnemu sorodniku. Mamo in očeta je treba ubogati in lepo pozdravljati.

Med potjo domov je Puhek povprašal ma-

mo muco, kdo je njegov oče. Mama je odgovorila, da naj pozdravlja tigraste muce zato, ker oni so tudi taki.

Čez nekaj dni so se učili o miškah. V torek je Puhek prišel iz šole in zagledal miško. Zelo se je prestrašil. Puhek je začel bežati, a mama je ostala na mestu. Takrat je prišel Tinek in je prijel Puhka.

TRI ŽELJE

Ves dan je snežilo. Zvečer se je Tinek pogovarjal z mamico. Mamica ga je vprašala, kaj bi želel. Tinek je hotel postati Herkules. Želel si je posteljo na kolesih, da bi se zjutraj v pižami odpeljal v šolo. Tretjič pa je želel, da pozimi ne bi bilo treba iti v šolo. Potem bi lahko vedno spal. In zato bi najraje postal medved. Mama pa je želela: da bi Tinček dober uspeh spremenil v odličnega in da bi ostal dober in zdrav.

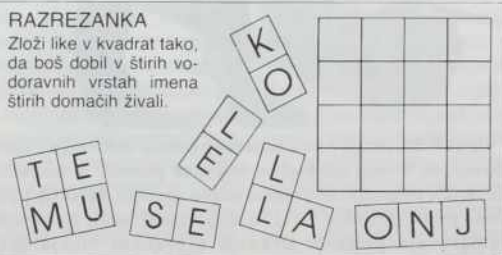
KDO JE BOLJŠI?

Druga polovica maja je bila precej pestra tudi za učence osnovnih šol. Med tem ko se je državnega tekmovanja v znanju slovenščine udeležila le števanovska šola, je na tekmovanju v pripovedovanju proze sodelovalo 30 učencev iz vseh treh osnovnih šol.

RAZREZANKA

Zloži like v kvadrat tako, da boš dobil v štirih vodoravnih vrstah imena štirih domačih živali.

SKUPEN ŠPORTNI DAN Z UČENCI OŠ KUZMA

OŠ Kuzma nas je povabila na tekmovanje, na igre brez meja. Nestrpno in radovedno smo čakali dan.

V torek ob osmih smo se napotili v Kuzmo, tri skupine učencev in dva učitelja. Vsaka skupina je imela pet članov: 3 fante in dve deklici ali obratno. Bili smo iz šestega, sedmega in osmega razreda.

Tekmovanje se je

začelo ob devetih. Več kot deset skupin je tekmovalo. "Fantastične" naloge smo dobili. Skakali smo v vrečah, hodili smo v vrečah, hodili smo ... po močvirju, sadili krompir itd. Morali smo biti zelo hitri. In smo tudi bili. Naša skupina iz osmega razreda je zmagala, skupina iz sedmega razreda pa je postala tretja. Zelo veseli smo bili.

Po dobri malici smo se igrali nogomet, zopet smo bili uspešni, rezultat je bil 3:1 za Gornji Senik.

Po kosilu smo se igrali še v telovadnici. Zelo velika je in lepa.

Ob eni uri smo se napotili domov, malo utrujeni, ampak zelo zadovoljni in veseli.

Kristjan Mižer
OŠ Gornji

PORABJE IZ OBJEKTIVA

Foto: K. Holec

MOJA RISBA

V gledališki dvorani v Monoštru je do 15. junija na ogled razstava prekmurskih in prleških likovnih umetnikov.

POMOČ SLOVENIJE

Vlada R Slovenije že od začetka podpira delovanje Zveze Slovencev. Poleg konkretne finančne pomoči je podarila slovenski organizaciji osebno vozilo znamke RENAULT 25. Bivše vozilo (RENAULT 11), ki so ga dobili tudi iz Slovenije, nameravajo podariti Državni slovenski manjšinski samoupravi. (Mirko Bandelj, generalni sekretar vlade R Slovenije in Jože Hirnök, predsednik Zveze Slovencev ob predaji avta.)

PESEM NE POZNA MEJA

Gornjiseniški pevski zbor je letos drugič bio pozvani na srečanje z naslovom Pesem ne pozna meja. Lani je tau srečanje bilau v Sloveniji, v Trbovljah. Da smo leko šli na srečanje, leko zavalimo pevskomi zbori iz Trbovelj. Oni so nam pomagali, da smo letos pozvani bili v Italijo. Srečanje je bilau v vesi sv. Križ, gde se je najšlo 8 pevski zborov. Zbori so bili z Italije, Avstrije, Slovenije pa z Madžarske.

Na letošnjom srečanju smo se spominjali na tiste cajte, gda se je pred 50 lejтами bojna končala. Tau so najbolje skupne pesmi pokazale. Organizatori so etak pisali o srečanja: "Pesem od zdavnaj združuje. Ustvarja prijateljstva med ljudmi in krepí mostove med narodi. Za slovenski narod pa ima pesem še poseben pomen. V času čitalnic in prvih ljudskih taborov je odražala našo samobitnost, v obdobju fašizma pa smo Slovenci s pesmijo iz dneva v dan dokazovali, da ne bomo klonili zatiranju in nasilju. Danes se je marsikaj spremenilo, Slovenci pa še vedno pojemo z istim zanosom in z isto ljubeznijo kot naši dedje in očetje.

Zborovska prireditvev Pesem ne pozna meja je nastala z namenom, da združí in zbliža Slovence iz zamejstev in matične domovine. Kulturna društva in pevski zbori ostajamo zvesti njenemu poslanstvu v prepričanju, da pesem plemeniti duhove in bogati naš vsakdan."

I. Barber

VELKO PUCANJE

Naš Šanji je doma dosta pomago svoji ženi. Etog-nauk je ona pá nikan ušla s svojimi padaškinjami pa etak pravla Šanjina: "Šanji! Tačas, ka mo odla, lapau vse spucaj v rami. Ne pozabi, omare vrkaj ti doj zbríši, eden mali praj aj ne vidim."

Gda je Šanjina žena, njegva draga Eržika, domau prišla, naš Šanji ranč na ednom stauci obit stau, pa fejs omar briso. Žena pa: "Sveti Baug, Šanji! Zakoj si pa nej na stolec eden papir, edne novine djau?"

Šanji pa: "Zakoj bi pa. Vej pa sam etak ti dosejno."

LAGVI MLAJŠI

Naš Robert se je etog-nauk v Varaša srečo s svojim padašom, Laci-nom. Gleda ga, pa ma etak pravi: "Laci, ka se ti je pa zgodilo? Vrauča je tak, ka

NIKA ZA SMEJ

človeka vse vrag čisti, ti pa kusti rejklin, čizme pa bundasto šapko maš na glavej?"

Laci pa etak: "Brodo sam, mislo sam. Té mali vrag mi je tau naredo doma. Sam sebi mi je čudno bilau, ka kalendar že 23. december kaže."

PORABJE

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc ut 17,
p. p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4,
69000 Murska Sobot
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993 se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13. točki tarife 3 zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92).